

YOLCULUK¹

Okulöncesi dönemdeki çocuklara seslenen bu öykü; hem dilsel hem de görsel anlatımla kurgulanmıştır. Bu dönemde çocuklar, görsel okuma ve dinleme becerilerini etkin bir biçimde kullanmaktadır. Bu kitapta sunulan dilsel ve görsel uyarılar, çocukların dilsel ve görsel okuma becerilerini devindirecek niteliktedir. Yolculuk adlı öykünün çizgi, renk ve yazın dili okuru düşünmeye, düş kurmaya, yorum yapmaya özendirici niteliktedir.

Görsel anlatım ise yazılı metni tamamlayan ve çocukların yazılı metinde anlatılmayanları da düşünebileceği, belleğinde canlandırabileceği niteliktedir. Resimler çocukların yalnızca anlatılan öyküyü anlamasına yönelik oluşturulmamıştır. Çocukların yeni öyküler de oluşturabilmesine, duyuşsal ve bilişsel öğrenmesine katkı sağlayan doğal bir öğrenme ortamı yaratılmıştır. Hem dilsel hem de görsel anlatımda aile sevgisine, çocuk sevgisine, hayvan sevgisine yönelik iletiler, izlekler ve yaşam durumları sunulmuştur. Dilsel anlatımda günümüz Türkçesinin en yalın ve anlaşılır biçimi kullanılmıştır. Tümceler kısa ve öz biçimiyle çocukların kolaylıkla anlam kurmasına olanak sağlayacak niteliktedir. Anlatımda karşılıklı konuşmalara ve şiirsel anlatıma da sık sık yer verilmiştir. Türkçenin anlatım gücü “*canı çıkmak, gıki çıkmak, canı çekmek, keyfi yerinde olmak, iç çekmek*” gibi deyimlerle; “*pırr, fişkırmak, düüt düüt*” yansıma sözcüklerle ve “*Hişt!, Minik gözlü serçe!, Haydi doğruyu söyle!*” ünlem tunceleriyle sezdirilmeye çalışılmıştır. Böylelikle doğal bir Türkçe öğretimi ortamı yaratılmıştır.

Kahramana ilişkin görseller o kadar canlıdır ki dokunsanız yanaklarındaki ve yüzündeki sıcaklığı hissedebilirsiniz. İç kapakta yer alan küçük gemi; adeta yüreğimizi gibi simgelemektedir. Sayfaları çevirdikçe sıcak renklerle görselleştirilmiş mutlu, sevgi dolu bir aile karşılıyor bizi. Babası kaptan olduğu için kendisinden uzakta olan ve ona büyük özlem duyan küçük kahramanımızın öyküsü, çok renkli dünyası, ilk sayfadan son sayfaya kadar canlılığını devam ettiriyor. Kahramanın fiziksel özellikleri, yüz ifadesi içinde bulunduğu duygu durumunu yansıtıyor. Çevresinde dönen küçük renkli kareler, düş gücünün yansıması olarak başarıyla çizilmiş.

Evin çok renkliliği hiçbir detay atlanmadan çizilmiş. Bu bağlamda küçük okurların çevrelerinde bulunan nesnelere tanımlarına olanak sağlıyor. Evin içerisinde bulunan ortam, renklerin doğallığı, oyuncakların içeride dağılmış olması bu durumu daha da

¹ Yolculuk, Seza KUTLAR AKSOY, TUDEM Yayınları.

pekiştiriyor. Resimlerin yoğunluğuna karşın nesnelere ve varlıkların dengeli dağılımları, renk tonlamalarının uyumu gözünü yormuyor..

Gemideki deniz, yüreğimiz gibi sunulmuştur; iniş ve çıkışlarla dolu mutluluk kadar hüznlerin de olduğu yaşam süreci(yolculuğu), gemi ile sezinletilmiştir. İlk sayfada can sıkıntısı içinde; oyuncakların, kalemlerin kendisine yetmediği bir çocuktur gördüğümüz. Kahraman, her çocuk gibi önemsenmek ve sevilmeğe isteyen bir çocuktur. Yapıttaki anne, çocuğunun düşlerine inanan, bu düşlere ortak olan bir annedir ki çocuk, annesine 17. sayfada şöyle seslenir: "*Bak gördün mü babam beni yine güldürüyor.*" Çocuğun dünyasında her şey renkli ve güzeldir. Çocuk, bu dünyanın içinde kuşlarla konuşur, kedisiyle sevincini paylaşır, köpeği ile mutluluğunu çoğaltır. Annesinin okuduğu kitaptan da etkilenecek resim çizen çocuk kahraman; renklerin ve çizginin olanaklarından yararlanarak düş gücünün yardımıyla dilediğince uzaklara gidebildiğini gösterir okura...

Annesinin düşleriyle mutluluklar çoğalır. Çocuk düşlediği yerlere, renklerin ve çizginin aracılığıyla ulaşır. Çocuğun düş gücüyle yapılan bu yolculukta anne, baba ve çocuk yan yana bir geminin içinde var edilmiştir.

Yaratılan bu yeni gerçeklikte düşlerin eşliğinde, varılmak istenen yere sevgiyle yaklaşıldığı zaman tüm umutsuzlukların dışarıda kaldığı bir dünya yaratılmış ve sunulmuştur.

Serap KURT, Sariye KAYA ve Gürbüz ÇALIşKAN